

Főzerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő:
Dr. Olosz Lajos
Lapfőigazgató:
CORVIN
Lapkiadó R. T.

DÉLI HIRLAP

A timistorontali törvényszék bej. sz. 85. (Dos. No. 934/1938)
Alapította:
Dr. VUCHETICH ENDE
és **Dr. VARNAY ELEMÉR**

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

A német lapok inkább általánosságban foglalkoznak a keleti hadieseményekkel és hangoztatják, hogy a helyzet nem változott lényegesen. A Szovjet területi nyereségei — a német lapok szerint — nem állanak arányban az áldozattal, amibe kerültek. Több német lap annak a véleménynek ad kifejezést, hogy az orosz nagy offenzívához hasonló új szovjet erőfeszítéstől nem kell tartani, mert nagy orosz erők morzsolódtak fel. A német sajtó egyébként a Szovjet hatalmas erőfeszítéseit és sorozatos attörési támadásait az élelmezési helyzet rosszabbodásával hozza összefüggésbe. Moszkva a német lapok szerint közellátási nehézségekkel küzd. Rámutatnak a német lapok arra is, hogy orosz részről a második európai arcvonal felállítását egyre türelmeletlenebbül sürgetik. Moszkva nem lát oly elfogadható katonai vagy műszaki okot, ami miatt a második arcvonal felállításával késlekedni kellene. A szicíliai partközáltsáknál sokkal nagyobb, legalább oly arányú hadművelet megindulását várják az oroszok az angolszászoktól, amely nyolcvan tengely-hadoszályt leköthetne valahol.

A német vezéri főhadiszálláson fontos katonai és politikai tanácskozások voltak.

A hadihelyzetet keleten a Szovjet további támadásaival szemben kifejtett kemény ellenállás jellemzi. Sziciliában szintén szívós a tenger-elhárítás.

Olaszország

A Római nagybizottság legújabb római jelentései két balkáni vonatkozású olasz közleményről is beszámolnak. Az egyik: a Szejfai cáfolata az olasz csapatok balkáni visszavonulásáról keringő hírekre. A másik: a dalmáciai kormányzóság megszüntetéséről szóló rendelet ismertetése. Zára, Spalajo és Cattaro közigazgatását az olasz belügyminisztérium hatáskörébe utalták s ennek megfelelően szabályozták a prefektusok teendőit.

A Popolo di Roma című olasz lap „A szabadságba vetett bizalom” címmel a többi között a következőket írja:

— Senki se felejtse el, hogy még háborúban vagyunk. Hangsúlyozni kell ezt a lényeges tényt, mert sokan az alsó és felső osztályok közül hajlanak arra, hogy abban a reményben ringatózkodjanak, hogy az ország belső életében végnevezett változással összes nehézségeink eltűnnek vagy könnyen kiküszöbölhetők. Míg a fasiszta kormányzat rendszer kiküszöbölése a Badoglio-kormány határozatai folytán megtörtént, sokan azt hiszik, hogy a fasiszmus eltűnésével automatikusan megszűnnek a békét. Ez egyáltalán nincs így. A megszüntetett rendszer a Badoglio-kormányra hagyta a háború örökségét, minden terhével, bonyolódottságával együtt. És senki se ringassa magát abban a hitben, hogy a jelenlegi kormány ugyanazzal a könnyedséggel tudja kiküszöbölni ezt a kemény valóságot, mint ahogy eltörölte a fasiszta pártot, a fasiszta és a testületi kamaráját, a nagy tanácsot, az állam védelmére alakult különleges törvényszéket. A háború harcba vitt bennünket az egész világgal és mi nem tudunk kikerülni belőle becsülettel és hatalmas veszélyek nélkül, ha nem vetjük latba erőnket és példás bölcsességünket.

A Popolo di Roma a továbbiakban rámutat arra, hogy mind Churchill, mind Roosevelt megismételték a feltétlen megadásra vonatkozó követeléseket. Megállapítja, hogy a szövetségesek elfogadása szerint a feltétlen megadás nemcsak a fasiszta uralom tönkrété-

Fontos tanácskozások a német vezéri főhadiszálláson

Róma cáfolja az olasz csapatok balkáni visszavonulásának híret — Megszüntették a dalmáciai kormányzóságot

Kairóba költözik a londoni jugoszláv emigráns-kormány — Cranborne lord a rossz időjárással indokolja az Olaszország ellen folyó légi háború lanyhulását

Súlyos és váltakozó harcok, visszavert szovjet támadások Bjelgorodtól délre és a Donec felső folyásánál

lét foglalja magában, hanem az orosz területek felhasználását arra, hogy a szövetségesek folyjassák a háborút Németország ellen. „Típpen ezért jól van az, ha az olasz nép nagy tömege figyelemmel szemléli azokat a feltételeket, amelyeket az angolszászok reá szabnak. A szövetségesek terve szerint a mi területünket harctérre akarják változtatni. El lehet képzelni, mit jelent ez a mi népünkre, városainkra, földünkre nézve”, — írja a lap.

Roosevelt legújabb nyilatkozatával foglalkozva a Popolo di Roma idézi az amerikai elnöknek azt a kijelentését, mely szerint „meg van győződve arról, hogy a béke után az olasz nép hagyományainak megfelelő úton és a szabadság és igazság alapelveinek megfelelően fog haladni”. — „Ez a mi kívánságunk is. — jegyzi meg a római lap — ez első szilárd akaratumk. És igaz az, hogy mi azon az úton vagyunk, hogy visszahódítsuk szabadságunkat, függetlenségünket, idegen segítség nélkül. Az olasz nép, a Badoglio-kormány — állapítja meg végül a Popolo di Roma — rettentés valóság előtt áll, amelyen az egész közeli és távoli jövő kockán forog”.

Sündermann

a háború négy szakaszáról

Mind közelebb jön annak a napnak negyedik évfordulója, amelyen az emberi

történelmének legnagyobb háborúja megkezdődött, — írja Sündermann Helmut, helyettes birodalmi sajtófőnök a Völkischer Beobachter című német lapban. Sündermann áttekintheti a háború eddigi folyamánát egyes szakaszait és ezek közül negyét nevez meg:

1. Németország ellenségei 1939-ben Strassburg mellett a Rajnánál és Berlintől mintegy 150 kilométernyire keletre állottak. A Lengyelországra mért „gyors, kemény csapással”, nyugaton pedig az erődírményekben, védelmi hadműveletekkel, Németország kivágta magát ebből a helyzetből.

2. A háború második szakaszát 1940 áprilisában az a kísérlet vezette be — írja Sündermann — amellyel Németországgal szemben gyors döntést akartak kicsikarni. Németország azonban akkor támadóként ütött vissza.

3. A Szovjetnek és az Egyesült Államoknak a háborúba való beavatkozása a háború történelmének újabb szakaszát jelenti. „Mérész támadással keletre vetjük vissza az ellenséget, amely ugyan a támadásra felvonult, de Németország leküzdésére éppoly kevésbé volt elég erős, mint szövetségesei. Ezzel az előnyomulással legmesszebbmenő teret nyertünk a német védelem számára, amely azóta konjunktális lett. Az a remény, hogy ez a vállalkozás eszékent-

hezi a német erőt, meghiúsult, a nyugati ellenség azonban időt nyert, hogy pótolja azt, amit előzőleg mulasztott, — állapítja meg a német helyettes sajtófőnök. — Igaz, hogy közben azután a keletázsiai háború is kitört és hogy ennek rohamos fejlődése hatalmas kiegyenlítést nyújt és lehetővé teszi, hogy a szövetségesek egész támadó ereje Európa ellen soraközzék fel.

4. Ez, valamint annak szükségessége, hogy Kelet-Európában olyan területen belül maradjunk, amely az ilyen veszedelmes ellenséggel szemben szükséges összpontosított harci eljárást lehetővé teszi, a háború negyedik szakaszában arra indította a német hadvezetőséget, hogy az ellenségre a már elnyert erős, és térbeli tekintetben kielégítő állások rohammal való megtámadására készüljön.

A helyzet tehát Sündermann megítélése szerint is az, hogy az erők nagytömegű mérkőzésére s ezzel egyidejűleg páratlan arányú „idegháború” került sor. „A háborúnak ez a szakasza mindazonáltal mégsem lesz ennek a háborúnak utolsó szakasza” — hangoztatja a német helyettes sajtófőnök. „Az ellenség akkor, amikor majd a nagy háború utolsó szakasza kezdődik, Németországot a döntő szakaszra jól előkészített állapotban fogja találni.”

(— r)

Jelentéseink a harcokról

Katonai és politikai tanácskozások Hitler főhadiszállásán

Berlin. (Rador). A Berlinbe érkezett jelentések szerint a német vezéri főhadiszálláson az utóbbi napokban fontos katonai és politikai jellegű tanácskozások sorozatát tartották. Ez a tény kiténik abból a fénykép-sorozatból is, amelyet a német sajtó közöl, s azokból a felvételekből, amelyek a legújabb filmhíradókban is szerepelnek.

A német fővárosban kijelentik, hogy a tanácskozásokon a főbb között részt vett Göring birodalmi marsall, Ribbentrop külügyminiszter, Speer hadfelszerelési miniszter, Goebbels dr. propagandaminiszter és Borrmann birodalmi miniszter.

A hadvezetőség részéről a többi között jelen volt a tanácskozásen Keitel vezértábornagy, a véderő főparancsnokának főnöke, Dönitz vezértengernagy, a német tengeri erők főparancsnoka, Milch légügyi marsall és Jeschonek hadsereg-tábornok.

A Donec felső folyásánál és Bjelgorodtól délre erős támadásokat vertek vissza a németek

Berlin. A német vezéri főhadiszállás legújabb jelentése szerint a keleti harcok a Miusnál és a középső Donecnél a szovjet csapatok helyi támadásai meghiúsultak. A Donec felső folyásánál és Bjelgorodtól délre az ellenségnek erős gyalogsági és páncélos kötelékekkel indított támadásait kemény és változatos harcokban visszaverték. A német légi fegyverem csatrepülő-kötelékei mély repülésben megtámadták gépesített szovjet csapatokat. Harci és zuhanó harci repülőgépek 100-nál több, katonasággal telt járművet semmisítettek meg.

Az orosz szakaszon a német csapatok

kemény harcokban a légi fegyverem által hatásosan támogatva a szovjet csapatok további átörési kísérleteit meghiúsították.

Vjazमतól délnyugatra és a Ladogától délre az ellenség összes támadásai szintén meghiúsultak a német csapatok elhárítási erején.

A szovjet csapatok tegnap a keleti fronton 117 páncélos veszítettek.

Szicília szigetén az ellenség az arcvonal két helyén eredménytelenül támadott és ismét érzékeny veszteségeket szenvedett. A légi fegyverem harci kötelékei Szicília vizein ismét jó eredménnyel támadtak hajócélokot. Egy ne-

hez cirkáló és két nagyobb kereskedelmi hajót súlyosan megrongáltak.

Brit repülőgépek az elmúlt éjszaka nyugati Németország fölött szórványonos dobtaik le bombákat, de kárt nem okoztak.

TOVÁBBI NAGY HARCOK SZICILIAI ARCVONAI KÖZÉPSŐ SZAKASZÁN

Róma. (Rador). Az 1169-ik olasz hadijelentés:

Sziciliában az arcvonal középső szakaszán a nagy harcok folytatódnak. A tengeri erők felhárították az ellenség újabb heves támadásait, amelyeket erős tűzéri és harckocsi kötelékek támogatottak. A sziget északi és keleti vizein német repülőgépek ellenséges hajókat támadtak, felgyújtottak egy közepes nagyságú gőzös és eltaláltak egy nehéz cirkáló, valamint egy 10.000 tonnás kereskedelmi hajót. A Nápoly és Messina városai, valamint Salerno és Cosenza tartományok helységei fölé töltött ellenséges berepülések jelentéktelen károkat okoztak. A légvédelmi ütegek Nápoly feletti egy és Bagmara feletti egy másik ellenséges bombázót lőtték le.

A hadijelentés kiegészítéséként közlik, hogy a polgári lakosságnak az em-

litett ellenséges repülő-támadások alkal-
mával a következő veszteségei voltak:
Nápolyban 2 halott és 6 sebesült, Mes-

sinában 18 halott és 52 sebesült, Eboli
és Batagliaban 15 halott és 3 sebesült,
Paolaban 15 halott és 10 sebesült.

Róma cáfol: Nem vonulnak vissza az olasz csapatok a Balkánról

Róma. (Rador). A Stefani olasz
bírtügnökség közli: A jondoni rádió
továbbra is oly híreket terjeszt, melyek
szerint az olasz csapatok visszavonul-
nak a Balkánról és a tengerpart felé
tartanak, hogy ott hajóra szálljanak.
Ezek a hírek a képzelet szüleményei, és
nem felelnek meg a valóságnak. Az
olasz erők azokban az övezetekben tar-
tózkodnak és maradnak, amelyeket a
katonai szűkségességeknek megfelelően
rájuk bízta.

**BERLIN: AZ EDDIG ISMERT
LEGNAGYOBB ANYAGCSATÁBAN
530.000 EMBER VESZTETT A SZOVJET
Berlin. (Rador). Az eddig ismert leg-
nagyobb anyagcsatában, amely július 5-én
kezdődött, augusztus 5-ig a Szovjet 530.000**

halottat, sebesültet és hadifoglyot veszített.
Az elpusztult harci kocsik száma eléri a
hétézeröttszázat.

A szovjet csapatok nagytömegű támadá-
sát július 5-én a német egységek váltották
ki, amelyek azon a napon behatoltak szovjet
csapatösszevonásokba. Ilyenformán a né-
met véderő főparancsnokságának tervei sze-
rint támadás indult az oroszok ellen az ar-
cnonalon olyan szakaszban, ahol védelmi
harcokra készültek. A Szovjet, amely szo-
kás szerint kitért a német támadás elől,
kényszerülve volt arra, hogy Orel és Bjelgorod
körzetében nagyobb mérvű csapatössze-
vonást végezzen és hadianyagot halmozzon
fel, hogy megakadályozza a német áttörést.
Katonai szempontból ez a körzet teljesítette
feladatát, felőrölte a nyári szovjet offenzi-

A politikai arevonal

A dalmáciai kormányzóságot rendeleti úton megszüntették

Róma. (Rador). Rendelettel megszü-
ntették a dalmáciai kormányzóságot. Zára,
Spalato és Cattaro prefektusa a belügy-
minisztériumtól függően gyakorlatilag
fűszegüket a jelen körülményekhez al-
kalmazott érvényes törvények és sza-
bályzatok szerint. Ezeknek a prefektu-
soknak szem előtt kell tartaniuk a köz-

szolgáltatásoknak a háború idején való
működéséről szóló szabályrendelettel
kapcsolatos katonai utasításokat. Zára és
Spalato tartományt ebben a tekintetben a
18-ik, Cattaro tartományt pedig a 6-ik
hadtestparancsnokság ellenőrzi. Zára és
Spalato prefektusát nyugállományba he-
lyezték.

A pápa utasítása: imádkozzanak a békéért

Vatikánváros. (Rador). XII.
Pius pápa levelet intézett Maglione bi-
boros-államtitkárhoz. A levelemben a pápa
utasítást ad arra vonatkozóan, nyilván-
osan imádkozzanak azért, hogy Isten
ismét békét adjon a földnek.

**BERLINI RADOR-JELENTÉS
SZTALIN 1943 FEBRUÁR 13-ÁN KÉLT
TITKOS NAPIPARANCSÁRÓL**

Berlin. (Rador). A német csapatoknak
egy Sztalin által kiadott titkos napiparancs
jutott birtokukba. A titkos parancs 1943
február 13-án kelt Scharimov táborok-
nak, a hatodik hadsereg parancsnokának,
Kuznetsov tábornoknak, a második gárda-
hadsereg parancsnokának és Popov tábor-
noknak, a Popov-hadseregesoport parancs-
nokának szólt. A parancsot Sztalin hadügyi
népbiztosi minőségében írta alá.

A napiparancs elrendeli, hogy tartalmát
a hadtestek, hadosztályok, dandárok és ez-
redék parancsnokának tudomására kell
hozni. Végrehajtásáról 1943 február 21-én
este 7 óráig a jelentés elküldendő.

A titkos napiparancs a bevezetésben meg-
említi, hogy a vörös hadsereg 1500 kilomé-
teres arcnonalon menetel, ezt követően
pedig Hitler hadseregének az utóbbi három
hónapban elszenvedett veszteségéről ad szá-
mot. Sztalin szerint ez a veszteség 7000
harckocsiból, 4000 repülőgépből és 7000
ágyvból áll.

Hitler hadserege — folytatja a napi-
parancs — teljes felbomlásához közeledik,
amint ez a foglyok valóságából és minden
látható jelből kiderül. A hitlerista hadsereg
összeomlása befejezett tény lesz az 1943
február hónapban megkezdett hadművelet-
ek befejezése után, amely a még védekező
ellenséges tömegek bekerítéséből áll — írja
a napiparancs.

Sztalin napiparancsában három szakaszt
különböztet meg.

Az első — úgy mond — az volt, amikor
taktikai okokból vissza kellett vonulniuk,
mert nem voltak eléggé felkészültek és
nem volt meg a szükséges tapasztalatunk a
háború viteléhez, most pedig a második
szakasz kezdődik, a fasizmus kiűzése. A há-
ború a Szovjetszövetség számára nemzeti
háború marad, egészen a fasizták végleges
kiűzéséig.

A továbbiakban a napiparancs rámutat,
arra, hogy Szovjetországban nem akart
résztvenni a kapitalista világ háborújában,
amelyben ezek a hatalmak egymás elpusz-
títására kötelezték magukat. „Mi tovább
akartuk folytatni békés építő munkánkat,
mint az egyedüli ország, amely az igazi szo-
ciálizmust megvalósította, hogy bármikor
készek legyünk a beavatkozásra a világ
proletariátusának érdekében”.

Amint az utóbbi hónapok sikere mutatja
— írja a napiparancs — erőnk nincsenek
fogytán. Erőnk napról-napra nő, s mint a
multban is, a világ proletariátusa a szovjet
hadsereget megmentőjének és felszabadító-
jának tekintti.

Sztalin nagyra értékeli és megdicséri a
parancsnokok munkáját s felhívja őket,
hogy induljanak el a második szakasz vég-
rehajtására, a fasizmus kiűzését célzó offe-
nzívába.

A harmadik szakasz a világhorradalom.
Sztalin szószerint a következőket mondja:
„Hagyjuk, hogy a nyugati demokraciák
polgári kormányai higgyék, hogy egyetlen
feladatunk a fasizmusnak földünkön való
kiűzése. Mi azonban és velünk együtt az
egész világ munkássága tudja, hogy igazi
küldetésünk akkor kezdődik, amikor ennek
a háborúnak a második szakasza véget ér.
Akkor kezdődik számunkra a harmadik, az
utolsó és elhatározó szakasza a háborúnak:
a világtörke megsemmisítésének szakasza. A
második szakaszba való belépéssel biztosita-
nunk kell a harmadik szakaszt. Már most
gondoskodnunk kell arról, hogy a világtörke
idő előtt fel ne ismerje végső célunkat. E
taktikai huzásokat még akkor is meg kell

A jogoszláv emigráns-kormány Kairóba költözik

Amszterdam. (Rador). A né-
met távirati iroda jelenti: A brit hír-
közvetítő szolgálat jelenti, hogy a londoni
jogoszláv emigráns bizottság Péter volt királlyal együtt Kairóba
költözöl.

**MIÉRT RAGASZKODNAK
A SZÖVETSEGESEK A FELTÉTELEN
MEGADÁSHOZ?**

Genf. (Rador). A német távirati iroda
jelenti: Londonból származó értesülés sze-
rint Cranborne lord az angol felsőházban
a brit kormány nevében a következőket
jelentette ki:

— Célunk Olaszországgal szemben a fel-
tétel nélküli megadás. Ez volt és ez ma is a
mi politikánk.

Az egyik felszólalónak, Strabolgi
lordnak arra a kérdésre, vajjon a szövetsé-
gesek egy olasz „népkormányt” jobb fel-

vát s olyan veszteségbe került az oroszok-
nak, ami még egyetlen csatában sem fordul
elő — fejeződik be a berlini jelentés.

**A SZOVJET HADITENGERESZET
VESZTÉSEGE A KELETI-TENGEREN**

Berlin. (Rador). A német tengeri erő-
nek a Fekete-tengeren való megjelenése óta
elsüllyesztett 108.400 tonna irtartalmu ke-
reskedelmi hajótér elvesztésén kívül a
szovjet-hadseregnek még a következő hadi-
hajói pusztultak el: A Moskva nevű zászló-
hajó, egy torpedóhajó, három gyorsnaszád,
egy ágyushajó, egy kísérőhajó, három ör-
hajó és két parti páncélos vízijármű.

Az olasz tengeri erők elsüllyesztettek egy
rombolót, négy tengeralattjárót, egy ör-
hajót és két partorzálló járművet.

A román haditengerészet megsemmisített
egy gyorsnaszádot és egy tengeralattjárót.
A huszonhárom szovjet hajóval szemben
a német veszteség csupán három kis hajó
volt. A szovjet tengerészet tevékenységére
jellemző, hogy ez a három kis hajó nem az
ellenség harciselekménye következtében
süllyedt el — fejeződik be a berlini jelentés.

tennünk, ha a második szakasz kifejlődése
várakozás ellenére késnek. Ekkor szűksé-
günk lesz jelenlegi szövetségeseink támogatá-
sára, különösen a fasizmus leküzdését
célzó második arevonal megteremtése tekintet-
ben. Minden bizalmatlanság részéről
végső célunkat illetően, veszélyeztetni a se-
gítségét. Ne hagyják magukat félrevezetni
olyan intézkedésektől, amelyek azt a benyomást
keltik, hogy elveinktől eltérünk. Egyedüli
célunk a világhorradalom, a proletárdiktatura
az egész világ felett. Ne feledjék esküjüket,
amint én sem felejttem el, mire esküdtem Lenin
sírnál. A háború második szakaszának vég-
végleteiben közben gondoljanak szüntelenül
a harmadik szakaszra, amely előttünk van és
amely elhatározó lesz számunkra. Szövetségeket
kötöttem, mert ez szükséges ahhoz, hogy a
harmadik szakaszt véghezvigyük.

Utaink azonban másfelé vezetnek akkor,
amikor szövetségeseink végső célunk eléré-
sének útjában állanak. Minél jobban köze-
ledünk a végső győzelem felé, annál nagyobb
igyekezzettel harcolnak vállvetve velünk a
világ kommunistái, akik hűvek a Komintern
végrehajtó bizottsága kiadta változatlan
irányelvekhez, ahhoz a Kominternhez,
amely az egyedüli igazi szövetségese a világ
proletariátusának, bármint legyen a nemze-
tisége. Sztalin titkos napiparancsa ezekkel a sza-
vakkal fejeződik be: Egyetlen pillanatra se
feledkezzetek el jelszavunkról: Világ proletárjai egyesül-
tek. Ne feledkezzetek meg további egyedüli
célunkról: a proletariátus világdiktatúrájá-
ról.

feltételeket adnának-e a feltétlen megadásnál,
Cranborne lord azt felelte, hogy véle-
ménye szerint ez nem lenne okos dolog,
majd szóról-szóra ezeket mondotta: — A feltétlen megadás követelésének az az oka, hogy a legjobb feltételeket akarjuk megteremteni a Németország elleni hadvi-
seléshez, melyet a legnagyobb éréllyel aka-
runk folytatni, bármily kormány is kerülne hatalomra Itáliában.

Cranborne lord megjegyezte, hogy az
említett okból kifolyólag a szövetségeseink
semmiképp olasz kormánnyal nem bocsat-
koznak tárgyalásokba a békefeltételeket
illetően.

Befejezésül Cranborne kijelentette,
hogy az Olaszország ellen folyó legúj háború
látszólagos lanyhulása a rossz időjárás
áll összefüggésben s nem vezethető vissza
semmiféle más okra, csak erre.

**A FINN PENZÜGYMINISZTER
NYUGALOMRA INT. (Helsinki.)**

A német távirati iroda jelenti: Tanner pénz-
ügyminiszter Satakunta választójának
körzetében beszédet mondott. Elsősor-
ban belpolitikai kérdéseket érintett és a
szociáldemokraták és a mezőgazdák
pártja közti kiéleződött helyzetről be-
szélt. A mezőgazdák pártjának szemé-
re vetette, hogy az árak kérdésében haj-
táhatatlan magatartási tanusit és céljai
elérése érdekében a kormányban lévő
párttagok lemondásával fenyegetőzik.
A finn pénzügyminiszter hangsúlyozta,
hogy egy politikai válság Finnország-
ban a két párti vetélkedése miatt súlyos
következményekkel járna az országra
nézve és a kormánypartiókat együttmű-
ködésre intette a finn nép valamennyi
régegy igényeinek szem előtt tartása
mellett.

**ÁLLAMI ELLENŐRZÉS ALATT A
SPANYOL CINTERMELES. (Madrid.)**

A kormány rendelettel állami ellenőrzés
alá helyezte a spanyol cintermelést. Az
ellenőrzést különleges bányügyi bi-
zottság végzi, amelynek katonai tagjai
is vannak. (DNE.)

**FRANCIA VOLT HADIFOGLYOK
SZABADSÁGON. (Párizs.)**

Azok közül a volt francia hadifoglyok közül, akik
jelenleg min munkások Németország-
ban dolgoznak, tegnap 8000 Compiegne-
nébe érkezett. A volt hadifoglyok 14 na-
pi szabadságukat töltik francia földön.
nal lebonjatta az épületet.

**VILÁGHIRŰ RAKKUTATÓ HALA-
LA. (Párizs.)**

A nemzetközi tudomá-
nyos életet érzékeny veszteség ért
Leon Girard dr. francia orvosprofes-
szor, a kiváló rákkutató halálával. Gi-
rard, mint annyi más sorstársa, a rá-
diumsugarak áldozatiul esett. Csak
nyolcvencöt éves volt. Nem sokkal halála
előtt Pétauin tábornagy, francia államfő
a becsületrend lovagkeresztjével tü-
ntette ki.

**HARMINCHÁROM KILOGRAM
ARANY. (Madrid.)**

A „KISÉRTETEK HÁZA-
BANC.” (Madrid). Egy régi madridi ház
pincéjének falában a ház lebontása al-
kalmából 33 kilogram aranyat találtak.
Érdekes, hogy a házat tulajdonosa már
régóta áruba bocsátotta, de csak most
tudta eladni, mert a környékbeliek sze-
rint „kisértekek” tanýzták az épület-
ben. Az új tulajdonos is csak a telek
kedvéért vette meg az ingatlant s azon-

**HANY EMBER ŰL BORTÖNBEN
INDIÁBAN? (Amszterdam.)**

A brit
hiszolgálati ügynökség jelentése sze-
rint Amery brit belügyminiszter az aso-
haztan elmondott beszédében közölte,
hogy az indiai kongresszusi mozgalom-
ban való részvétel miatt börtönben lévő
személyek száma ez év május 1-én
22.268 volt. Az északnyugati határví-
déli tartományban február 1-én 232
személy volt őrizetben a kongresszusi
mozgalomban való részvétel miatt.
Amery befejezésül megjegyezte, hogy
nem áll módjában közölni azokkal a
személyeknek számát, akiket ugyan le-
terítőtarttak, de nem itéltek el. (DNE.)

Eladó
betegség miatt szabadalmazott,
harisnyaszem-
telszedő-találmány,
teljes gyártási felszereléssel. A
cég jól ismert. Ajánlatokat „Jó
keresés” jellegre a timisoarai
kiadóba kérünk.

FORUM-MOZI. ARAD
Ma. Minden idők legjavanyosabb revü-filmje, a
TRUXA
A főszerepben LA JANA. 74. hirdó.

Lemhatár

Szélszóra

"OROKMOZGO" a címe Molter Károly vigjátékának, melyet a budapesti Nemzeti Színház jövő évi programjába iktatott. Molter ismert erdélyi novellista, Marosvásárhelyi lakik. Új darabjának főszereplője az "örökmozgó mama", amelyet egy brasovi-brassói szélszóra ember talált fel. A témát először ovella formájában írta meg Molter csak utóbb dolgozta át színdarabra. Molter egyébként egy olyan regény írásába kezdett, melyben az apák és fiuk jellemiségének összehasonlítását boncolgatja.

HAROMSZÁZ ESZÉLTŐVEL EZELŐTT halt meg Monteverdi, olasz zeneszerző, az opera egyik legnagyobb énekesza. Művei iránymutatói voltak az operairadalmának, a külföldi színpadokon olykor még mindig felelevenítik egy-egy művét. A L'incoronazione di Poppea elég gyakran szerepel az olasz operafesztiválok műsorán.

SPANYOLORSZÁG, s táncművészet éberréjé új táncosdát fedezett fel. A nyári telen vannak Anna Nevada, a tizenöt éves tünepelt táncosnő nevével, ki hamar lett csodagyermekből ismeret művésznő. A tizenöt éves lánykát az egész Spanyolország ismeri. A tánc sodájaként emlegeti. Nagy felhőtét rejtett legújabb elgondolásával, hogy új táncát maga látja el hegedülkieséssel.

A BAZELI EGYETEMEN két magyar tanár működik, írják a svájci lapok. Az egyik - Versár Frigyes dr. - már 13 esztendeje az életant intézet vezetője. A másik: Tomcsik József dr., akit most neveztek ki a bazeli egyetem egészségügyi tanszékére és az egészségügyi intézet elnökévé. Tomcsik dr. a hírhírű Doer Róbert dr.-nak utódja, ebben a minőségben.

ELÉGETT Gainsborough Női világ-írú képe. A newyorki felső pizerer egyik agjának lakásán az egyik szobaleány elgyújtotta Gainsborough Thomas, a világírú angol festő két pótló-rajtán értékl képét, a "Vándor" és "Feketeberuhás fia"-t. Az alkalmazott azal indokolta tettét, hogy igazságtalnak látta vele és bosszúból begyújtott a két vászonnal.

"ÉS LEMENT A NAP" címen az olasz filmgyártás a XVII. század festőzenéjé-
Micheleangelo Merisi ón Casavaga-
gionnak éleptegnyét eleveníti meg le-
líncselőben igazlmas és kalandos törté-
vetben. A renaissance kor legnagyobb
estőjének drámai életzakaszai, az egy-
zerű munkásember érvényesítése Ró-
nában, améhez egyedül tehetségé egyen-
zeti az utat, de ahol a festő kötekedő
s robusztus egyénisége mindannyiszor
ajba sodorja. Kocsmal gyilkosság me-
ekülés, száműzetés, börtön és sok-sok
zerelem, még több boldogtalanság ad-
ák az állomásait a színpompás életre-
ténynek, amelyet a nagyvonalu, pazar
endezés a késő renaissance kor minden
ranyol bőségével feldiszi. Azután a
déljesebb, elkövetőség, hirtőv, máltai
ovaggy avatás, végül a betegség, az at-
sony... és lement a nap. A nálunk már
ól ismert Amadeo Nazzari a darab fő-
szereplője.

Idegen költők

- Szabó Lőrinc műfordításai -

A Mélytengeri kábelek

- RUDYARD KIPLING (1865-1936) -

*Eljött mállnak földtőlünk; romosuk porként, lebeg
aló az éjbe, ahol csak a vast legyők derengenek.
Se hang, se visszhang; pusztaság és mélység és víz; -
ot; lassnak a száirke iszapban a csigalepte kábelek.*

*Itt, a világ mélyében, itt a föld dordái között
szó, s emberi szó, ébred és patogva-repesve zörög,
- vérszel, gyász, üzet és öröm - a Csöndön valami
hangtalan, lábatlan Erő riad át; szavaik*

*felébredt az örök életet; apjuk, az idő, halott;
lehozták a homályba a fényt, a mélybe a napot.
Csöti! Emberek beszélnek a sivatag iszapban át
s egy új szó fut közöttük s az; sugja: „Egy a világ!”*

POSTAKOCSI

- EDWARD MÖRIKE (1804-1875) -

*Kész a kocsis, menne már; utolsóit
fúj a postakürt. Hol az az ember,
a negyedül? Hívjátok, siessen,
ha nem akar végkép lemaradni!
- Időközben könnyű nyári zápor
szakad alá; egy-kettőre vége;
épp hogy elveri az úhevílt port;
de ez a kis enyhülés is áldás.
Hűvös jószág tölti be a tágas
piacot; és köröskörül a
sok virágos ablak mind kitárul.
Végre megjön a fiatal ember.
Beszállni! - S a kocsis tovagördül.
De némi, ott, ahol állt, a nedves
kővezetén, a posta előtt, egy*

*tiszta, száraz folt marad utána,
hosszu, széles, még a négy kerék is
látszik, és hogy a lovak hol álltak.
Ott meg, abban a szép kicsi házban,
ahol oly sokáig volt az ifju,
egy leány áll az ablak mögött és
nézi a por fénylő négyesgőgét és
kendőt emel a szeméhez és sir.
Komolyan ugy fáj a szíve? Hogyan!
De a nagy bu nem tart tul sokáig:
hamar szárad, jól tudjuk, a lány szem,
s még mielőtt fehér lesz a napban
az egész piac, hallani fogjuk
a kis vadóc vidám kacagását.*

A műfordítás öröme

Az ember folyton becsapja magát. Legsűrűbben azzal, hogy tud valamit, hogy áttekin valamit. En például sokszor hittem, hogy ismerem a világ-írárt. És minduntalan meglepődtem. Embertőlötti erő, tudás, emlékezőképesség, őrisá élettartam és rengeteg szabad idő kellene ahhoz, hogy igazán megismerjük a világból akárcsak azt is, amit a költők alkottak. Sokszorosan hálás vagyok tehát mindenkinek, aki hozzásegít valami megbízható tájékoztatóhoz olyan területeken, ahová saját magam nem érhetek el.

Ezért szeretem a jó műfordítókat, a népek lelkeinek tolmácsait. Nékiükik vak és silket maradna az emberi érdek-
lőds majhem mindarra, ami a költés-
szetből kívül esik a nemzeti nyelv hatá-
rán. Nyelvűds nékiill perze mindenre
sz maradna. Ha nem volna

kulcsunk az idegen nyelvekhez
egy ólunk a földön, fejeink, népünk és
nyelvünk magányába sárva és ugyanak-
kor kisebb-nagyobb közönségek bábeli
szárazarabán, ahogy az állatfajták él-
nek. Joggal parozhatnánk legmeghatóbb
olvasmány-émlékeink közé az ősi szótár-
késérletek, mondjuk egy asszír-szamir
szótártörödek, még akkor is, ha egyik
nyelvet sem értjük. Ezek a primíviv kez-
deményezések indították el a lélekerét,
a gondolatserét, a kulturacserét az ide-
gen és ellenséges népek közt. Az ered-
mény: egyrészt a mítoszok, a filozó-
fiák, a témák, művek és hírek örök vándor-
útja a föld körül; másrészt az, hogy
- Goethe óta - tudunk a Világrodalomról.

Kíváncsiság, kényszer és üzet, állami
és egyéni cselekedetek egyre hatalmas-
sáiban mozgatják

az emberi szellem körforgalmát
A gondolatot azonban, hogy milyen rop-
pant ömögli, hasznos és fölséges,
szép, huta és gonosz kölcsönhatás folyik
nap-nap után világszerte, ne kövessük
végső elgázásában: bennünk; a sok

százezer és millió tolmács közül most
azok érdekelnek, akiknél a nyelvűds
csak eszköz olyan szellemi termékek is-
mertejésére, amelyeknek ép ugy lényege
a tartalom, mint a forma, a hangulat,
nyelvi muzsika, egyszóval mindaz, ami a
költészetet; a prózától, a művészetet az
értelmi termékektől elválasztja.

A műfordítókól beszélünk, nem a
Mezzofantikról, s a legcsodálatosabb
nyelvűdsi költőnek még igen gyarló
lehet. Amíg az idegen remekműveket ol-
vassák, értelmezik, esetleg fáradságosan
megfejtik, addig a műfordítók még nem
műfordítók, hanem Hperátorok, kritika-
sok, esztéták Műfordítókki csak

a megértésen túl,
abban a pillanatban válnak, amikor fé-
retőlják a másik nyelvet és alkotni, for-
málni kezdenek a saját nyelvük anyagá-
ból. A műfordító számára a megértés
nem cél, hanem eszköz. A műfordító ott
kezd, ahol a nyelvtanár abbahagyja. Az
ideális műfordító: költő, aki önként
kész művekből kapja a teremtő ihletet.
Az idegen szöveg megértésében elég, ha
tanár; a saját anyanyelve használataiban
művésznének kell lennie.

Hogy költészet van és lesz, amíg csak
ember lesz, az természetes. De miért
vannak műfordítók? Miért foglalkoz-
nak költők, akik primer élményeket is ki
tudják fejezni, azzal a másodlagos alkotó
munkával, hogy távoli, idegen, esetleg
rég halott szellemek érzését és gondolatait
teremtik újja egy bonyolult formal-
zenei-nyelvi rituále előírásai és a saját
nyelvük lehetőseget szerint?

Hívákozhatunk külső okokra, ünne-
pésekre, sürgető alkalmakra, megrende-
lésekre, ezek azonban aránylag ritkák
és tulkevés bennük a hajtőerő.

Az igazi mozgatóerő
a műfordító alkotás terén is olvasmi,
ami lényegében magántügy. Legtöbbször
alghanam az, hogy a költő nagyon óvva

egy lícegen verset és mutogatni akarja a
tetszését, az örömet. A mutogatás, is-
mertejés, talán öngázolási vágyhoz jár-
sod aztán a bírtokbavétel és az akadály-
legyőzés öröme, amit az illető vers ujra-
költése közben érez s ami körülbelül
azonos a perontés örömevel. El vagyok
ragadtatva, beszélnem kell valamiről,
egy versről, valami zenélő szépségről,
vagy igazságról. De akárhogy magasz-
talom, a hallgatóm maga szeretné lát-
ni, amit dicsérek. Sőt én is szeretném,
hogy lássa: hiszen csak így bizonyítha-
tom be, hogy jogsan lelkeseдем. Ve-
gyük példának Shelley egy nagy versét.
A felhőket. Örökké analízálhatom, rész-
letesen leírhatom a tartalmát, a formá-
ját, a rímkepletét, a ritmusát; hiába: a
hallgató még mindig nem látja a színt,
nem érzi az íreket, nem veszi át azt az
idegzsongást, amelyet a vers bennem
keltejt. Amit mondok róla, mind csak
szákbamacska. A tartalomközli szavak
megjelölők az érzéseket, érzékeltetők,
azonban csak evokáló kifejezések, csak
a költészet szavai tudnak. Mi tegyek
hát a verssel, amely annyira megte-
szett? Felolvashatom angolul de csak
annak aki tud angolul.

A költő előtt

az egész nemzet és az egész jövőndő
áll! S aki angolul tud, még nem szűkség-
képen tud franciául. És németül és or-
szul és olaszul. Pedig Baudelaire is van
és Dante is van és Puskin is gyönyörű
és Horatius és Li-tai-pe! Egyszer min-
den nyelvűds véget ér s ha az egyiknél
nem, a másiknál bizosban rászorulunk a
tolmácsra; nagyobb társasághoz, közö-
séghez, egy egész nézőtérhez pedig egye-
nesen lehetetlen másképt szólnom, mint
az anyanyelvünkön. Írtam ki Shelley
ismertejéséből mindazokat, akik nem
angolok? Inkább megpróbálom elmon-
dani magyarul, amit Shelley a maga
nyelvén mondot, utánozva mindent, ami
csak utánozható.

Igy születik a műfordítás, - hódola-
ból, élvezetből, teremtő lázból és kény-
szerűségből. A jöbbi: műhelytitok...

SZABÓ LŐRINC

Charles Pégyú gondolataiból

Az igazság keresése

Minden embernek joga van ahhoz,
hogy becsültesen harcoljanak ellene.

Majhem mindíg öszegjővesztik a
nyomort a szegénységgel. Kétségtelemi
rózokok, de egy válasszóvonal két part-
ján fekszenek. A választóvonal az, ame-
lyen túl a mindennapi kenyér bizonyta-
lan, és amelyen innen a mindennapi ke-
nyér bizoa.

Nem lehet megoldani az erkölcsi és
szellemi nyomort, amíg meg nem old-
ják az anyagi nyomort.

A rend és csakis a rend hozza létre
végeredményben a szabadságot. Csak a
demagógoknak érdekük, hogy meg-
késérlejk elhíjjetni velünk az ellen-
kezőt.

Az igazi tudós, aki laboratóriumában
dolgozik, nem írja nagy T-vel a Tudu-
mányt.

A Hingész nem egyenlő nagyfoku te-
hetséggel, sőt még a tehetség végső fo-
kával sem; más silka tartozik, mint a
tehetség.

Negyven év: szörnyű életkor...
Mert akkor leszünk azzá, aki vagyunk

Ugyanaz a szó más az egyik s a má-
sik írónál. Az egyik lényének bense-
jéből tépi ki, a másik felöltőjének zseb-
ből veszi ki.

JUST BELA fordítása

FORUM-MOZI. Arad
Ma 1130-kor MATINÉ
30 lejes
egységes helyárrakkal

Az óvóhely illemtana

Bárhol vagyunk társaságban, köte-
ző a jómodor és a megfelelő viselke-
dés, hogy ne legyünk terhére egymás-
nak. Még fontosabb azonban a meg-
felelő magatartás az óvóhelyen, ahol
egész tömeg ember zsúfolódik össze
és még sokkal fontosabb a megértés és
összetartás a közbiztonság órájában.

— Hogyan kell viselkedni az óvó-
helyen? Először is mindenki foglalja el a
számára kijelölt helyet és maradjon bé-
keslegesen. Mert az erős sziv és erős lé-
lek a fontos. Így nemcsak magunknak
tűrhetőbb helyzetünk, hanem megvéd-
jük nyugtalanítókat is, akik idegesek
vagy erőt vesz rajtuk a rémület. Ne em-
gédjünk senkire sem lármázni, jajveszé-
kelni, mert így könnyen általános pá-
niáhangulat támadhat. Pihenjünk,
amennyire módunkban áll, kerüljük az
ideges járkálást, jövést-menést, mert ez
fejeslegesen mozgalom, több levegője-
gűséggel is jár. Ne töprengjünk túlsó-
sokat azon sem, hogy vajon mi-
coda történetes dolgok történhetnek
most kiűnn, mert ezzel ugyanis önmagun-
kat emésztjük céltalanul és felesle-
gesen.

Nyúl, lánggal égő lámpát nem szabad
használnunk, mert az veszélyes,
ugyanis csak tartózkodjunk a dohányzástól,
mely csakhamar tűrhetetlenné
torné a levegőt. A nők viszon jól esnek,
ha nem használnak erős köntöt vagy
parfümöt, mert sokan nem tudják el-
viselni ezt a szagot. Ellenben annál font-
osabb, hogy tisztán és alaposan meg-
mosakodva jelenjünk meg az óvóhelyen
és minden tekintetben megérő, türel-
mes magatartást tanúsítsunk. Természe-
tes, hogy a szegény kis gyermekek oly-
kor elcsúsznak magukat és természetes,
hogy ezekben bizonyos mozgást szabad-
ságot kell biztosítani, hogy belefed-
kezzenek a játéka. Ezekről igazán nem
lehet óvóhelyen és fejelemzettséget
várni ily végetes helyen közepette. Ne
vigyünk be az óvóhelyre állatokat, bár-
mennyire is kedvencünk azok. Nyen-
kor mégis csak az emberi élet az első,
igyekezzünk tehát kiűnn, amennyire le-
hetséges, biztonságosan elhelyezni azo-
kat.

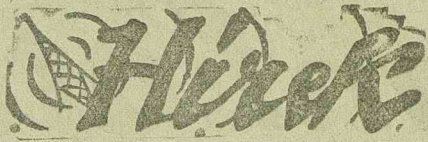
Ha bármilyen munka akadna az óvó-
helyen, természetesen el kell végeznünk
azt. Mindenki erejéhez mérten dolgoz-
zék a veszélyben; a kimerülteket fel
váltani. Jómodor és fejelemzettséggel
tevé mindenekelőtt, így elviselhetővé vá-
lik a legrosszabb állapot is. Gondoljunk
ilyenkor a fronton küzdő katonára, aki
a veszélynek szegezet mellett áll min-
den támadást, vagy gondoljunk asokra
a polgártársainkra, akik valamilyen ra-
juk rótt kötelesség kövekezeiben sa-
badban állják a bombatámadást, holott
ni mégis az óvóhelyen viszonylagos
biztonságban vagyunk. Ha mindenki
ezen elvek szerint viselkedik, úgy köny-
nyebben és biztonságosabban álljuk ki
mindazokat a megpróbáltatásokat, ame-
lyeket ez a háború a polgári lakosságra
is mért.

— Részlegesen zároltak egyes tartófeléket.
(Bucuresti.) Mint a Rador jelenti, a hiva-
tatos lapban megjelent rendelkezéssel zá-
rolták az erdélyi és bánági megyék közül
a Timiş Torontal-Temes Torontál és Sibiu-
Szében meggyben található tén-
és jurturó és sajt-készletek 20 százalékát. A gyá-
raknak és szövetkezeteknek három napon
belső bejelentést kell tenniük a birtokukban
lévő mennyiségről. A jelentés nem közi,
hogy a bejelentést hova kell badniok.

Modell-kalapok
kalapkellékek és t o m p o k nagy
raktára

Salon „PARIS”
Timişoara, II., 3 August-u. 23.

Augusztus 9, hétfő
R. kat.: János
Protestáns: Emőd
Ortodox: Emilian

Napkele: 4 6 45 p
Napny.: 19 6 24 p
Naphosa.: 14 6 40 p
Naphossa.: 14 6 40 p

A Delí Hírlap megjelenik minden nap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivé-
telével. Timişoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: I. Pinta Brătianu 3.
Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-10.
Előfizetési ár a lap házhoz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140
lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.
Aradon előfizetések, hirdetések és felszólalások Reclama hirdető-irodában, Metianu-
utca 6. Tele fon: 17-11.

— Pacha püspök aranymiséje. Pacha
Agoston dr. timişoarai-temesvári római
katolikus megyéspüspök augusztus 12-
én, csütörtökön üli meg pappá szentelte-
tésének ötvenedik évfordulóját. A fő-
násztör aranymiséjével kapcsolatban,
következő ünnepi sorrendje állapotokát
meg: Ma, az aranymisés jubileumot
megelőző vasárnapon délelőtt az egyház-
megye valamennyi templomában felol-
vassák az általános püspöki helynök
körlevélét, amely a püspök jubileumával
szózatot intéz az egyházmegye híveivel.
Ugyanakkor a kihelyezett Szentség előtt
alkalmi imát mondanak. A jubileum elő-
estéjén egygyedőkorán át minden tem-
plomban szólnak a harangok. A jubileum
napján, csütörtökön, délelőtt 10 óraker
Pacha Agoston dr. megyéspüspök nagy
papi segédlettel mutatja be a püspöki
székesegyházban, ünnepélyes főpapi
aranymiséjét. Ezen résztvesznek a pap-
ság valamint a hatósági és testületi kép-
viseltek is. Misa alatt a székesegyházi
énekgyar közreműködik. Az aranymise
alatt Korner József dr. kanonok, általá-
nos püspöki helynök ünnepi szentbeszé-
det mond, mise után pedig ünnepélyes
Tedeum lesz. A püspöki aranymise be-
fejeztével a papság nevében Kayser La-
jos apostoli protonotárius, a káptalan
nagyprépostja üdvözli a püspököt, aki
Az üdvözlés után a püspököt a templom
ünnepség után tisztelegések lesznek a pü-
spöki palotában. Az egyházak, hatósá-
gok, egyesületek stb üdvözlik ezuttal a
püspököt jubileuma alkalmából. Az ün-
nepesre meghívást kapott a Katolikus
Népszövetség timişoarai-temesvári egy-
házmegyei központja is amelynek kül-
döttségét Risztics György dr. elnök
vezeti, valamint a Magyar Népközösség,
amelynek küldöttsége Jakabffy Elemér
dr. vezetésével jelenik meg.

— Kik jelentkezhetnek a szeptemberi
érettségi vizsgára. (Bucuresti.) A nem-
zetpolitikai minisztérium közli, hogy a
szeptember 5. és 12. között sorake-
rülő érettségi vizsgán az elméleti és le-
reskedelmi liceumok végzett növendékei
közül azok jelentkezhetnek, akik a má-
jusi és júniusi két vizsga közül legfel-
jebb csak egyszer jelentkeztek. Nem je-
lentkezhetnek a vizsgára azok, akik az
elméleti érettségi vizsgán eddig három-
szor, a kereskedelmi érettségi vizsgán
ötször elbuktak. A jelöltek augusztus
15-ig jelentkezzenek annak az iskolának
az igazgatóságánál, amelynél végeztek.

Kiseb b handabarcok
Dél-Horvátországban

Berlin. A német távirati iroda ér-
tesülése szerint Dél-Horvátországban
az elmúlt hetekben harcokban ismét
ártalmatlanra tettek kisebb bandacso-
portokat, amelyek a nagy tisztogatási
művelet befejezése után a montenegrói
hegyekben igyekeztek menekedni ke-
resni a németek elől. Ártalmatlanná té-
télükben önkéntesek és a helyi lakosság
más részei is közreműködtek: a ter-
rorszaporok felderítéséhez megfigye-
léseik gyors jelentésével járultak hozzá-
és maguk is résztvettek a bandacso-
pok megsemmisítésében. Német és szö-
vetséges csapatok a napokban fejezték
be egyik ilyen vállalkozásukat és ennek
során rövid harcban 453 foglyot ejte-
tek. Tizenegy halottat számláltak, ami
bizonyítéka annak, hogy a bandák ed-
dig minduntajan tapasztalható makacs
ellenállása jelentékenyen csökken; a
bandák a megsemmisítés helyett in-
kább a megadást választják.

— Görög keleti püspöki helynökiség
Alba-Iulian-Gyulafehérvárot. (Saját
tud.) Alba-Iulian-Gyulafehérvárot gör-
gök keleti püspöki helynökisége léte-
sítették, amelynek most avatták fel ün-
nepélyesen a Nicu Filipescu-utca 8 szám
alatti székházát. A felavatáson megje-
lent Colan Nicolae kolozsvári görög
keleti román püspök is, akinek egyház-
megyéjéhez tartozik a helynökiség terü-
lete.

— Hallgatás, egység, munka. Ezek a
győzelem eszközei.

— Intézkedés az élelmiszer-ellátás
zavartalan biztosítására bombatámadás
idején. (Bucuresti.) A katonai és pol-
gári ellátási államtitkárság közli a pék-
iparosokkal, mészárosokkal, felvágott-
gyárosokkal, tejgyűjtőkkel, tejárusok-
kal, zöldségkereskedőkkel, nagybani faka-
reskedőkkel, jeggyárosokkal és fuvaro-
sokkal, hogy mind a fővárosban, mind a
vidéken egy esetleges légi támadás ide-
jén kötelesek munkájukat a szokott
módon folytatni. Ugyanilyen kötele-
zettség hárul a felsorolt gyárakban és
kereskedésekben dolgozó munkásokra,
akik mozgásukat nem tekinthetik. A ki-
hagyásokat a légvédelmi törvény alapján
büntetik. (Rađor.)

— Beiratkozás, javítóvizsgák, javón-
nyítás az aradi katolikus főgimnázium-
ban. Az aradi római katolikus főgimnázium-
ban a IV. osztály javítóvizsgálatát
augusztus 20-án, a többi alsó osztály ja-
vítóvizsgáit 24-én tartjuk meg. A felső-
osztályosok javító vizsgái 20—25 között
lesznek, 25-én, szerdán tartjuk az I.
oszt. főlveteli vizsgáit. Mind e vizsgák
reggel 8 óraker kezdődnek. A főlveteli
vizsgákhoz szükséges okmányok és ké-
rvény 24-én adandók be, 26-án az I. oszt.
tanulóit írjuk be, 27-én a többi alsó osz-
tály tanulóit, de csak az intézet eredeti
tanulóit. A megüresedet helyekre az
idegenből jött tanulókat 28-án vesszük
föl, ugyanakkor történik a felső osz-
tályosok beiratása is. A beiratáshoz szük-
séges okmányok: 1. születési bizonyít-
vány, 2. keresztlevél, 3. állampolgársági,
4. újraoltási, 5. iskolai bizonyítvány, 6.
igazolvány a munkaszolgálatról, 7.
igazolvány az egyházközségi adó ki-
egyenlítéséről, melyet a másvallású ta-
nulók is tartoznak bemutatni. Beirat-
sók befizetendő az 1500 lejcs beiratási
díj, valamint a tandíj fele. Az egész évi
tandíj az alsó tagozaton 5000, a felsőn
4000 lej. Venni Sancu augusztus 31-én,
kedden reggel 9 óraker a minorita
templomban, szeptember 1-én, szerdán
reggel 8 óraker megkezdődnek az elő-
adások. Igazgatóság.

SPORT

A mai ökölvívóviadalt rossz idő ese-
tén is megtartják. A Chinezul-CAMT és
a CFR rendezésében Timişoara-Temes-
várot ma, vasárnap délelőtt 10 óraker
kezdődő ökölvívóviadalt esős idő
esetén is megtartják, de nem az Apollo-
mozi kerphelyiségében, hanem a terem-
ben. A bucaresti és galapi öklözők rész-
vételével megrendezésre kerülő verseny
iránt olyan nagy az érdeklődés, hogy
mindenki jól teszi, ha már korán meg-
váltja a jegvét, tekintve, hogy a terem-
ben kevesebb hely van. Pénztárműtás
reggel 8 óraker.

Az BGT aszóli és a bucaresti verseny-
zők részvételével ma délelőtt 10 órai
kezdettel Timişoara-Temesvárot az
ILSA saját menedzserjében érdekesnek
ígértető verseny rendez.

Főpolgármester-jelölés
a Timişoarai-temesvári városházán

Pop Eugen timişoarai-temesvári fő-
polgármesternek itélőháblai elnökké
történt kinevezésével kapcsolatban
megüresedet a főpolgármesteri állás
Ciupe Gheorghe dr. közigazgatási ve-
zérfelügyelő ezért szombatra egybehi-
ta a hivatalok városi együttműködési
tanácsát, hogy az új főpolgármester je-
lölésére nézve meghallgassa ennek véle-
ményét. Az együttműködési tanács ille-
sen Ciupe vezérfelügyelő elnököt, aki
közölte, hogy a belügyminiszterrel ren-
deletet kapott, amely szerint az együtt-
működési tanács véleményét meghall-
gatva, tegyen előterjesztést az új főpol-
gármester személyét illetően. A jelölés
kérdéséhez többen szólaltak hozzá és az
általánosságban való vagy névszerint
előterjesztések után, titkos szavazás kö-
vetkezett. Ennek befejeztével a vezér-
felügyelő közölte, hogy a jelölés során
a legtöbb szavazatot Dobosan Ioan dr.
volt főpolgármester, Andraşiu Gheorg-
he volt főpolgármester és Tieran Emil
dr. jelenlegi alpolgármester kapta. Ez-
zel a városi együttműködési tanács fő-
polgármesteri-jelölő ülése véget ért.

— Koszorúmegváltás. A Magyar Nép-
közösség bánági igazozata megboldo-
gult elnökének, Martzy Mihálynak em-
lékéjére, a diáksegély javára dr. H.
Ö. koszorúmegváltás címén a Delí Hir-
lap kiadóhivatalában 1000 lejű adomá-
nyozott.

— Tettetés, jolvaj. A szolgálatot tel-
jesítő rendőr az utcán igazolásra szól-
tofta fel Gaicean Vasile 21 éves aradi
fiafalembert, aki egy kosárban nagy-
mennyiségű ruhát és fehérneműt vitt.
Miuján nem tudta igazolni a kosár tar-
talmának eredetét, előállították a rendő-
ségre, ahol kiderült, hogy a ruhák és
fehérneműk lopásból származnak. A
rendőrség a károsult személyének meg-
állapítására nyomozást indított és Ga-
icean ellen lopás miatt megindította az
eljárását.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Augusztus
8, vasárnap: Arad: Omescu (Regina Maria-
utca 16), Angel (Miron Cristea-tér 16). —
Timişoara-Temesvár: Belváros: Götz (Bra-
tianu-tér), Gyárváros: Meisner (Petru
Maiorescu-utca 2), Erzsébetváros: Sarga
(Porumbescu-utca 1), Józsefváros: Páidner-
Steinburg (Dragalina-tér 15), Mehala-
Chioreanu — Augustus 9, hétfő: Arad:
Danciu (Mihai Viteazul-tér), Strelkovszky
(Banatulul-ut 1). — Timişoara-Temesvár:
Belváros: dr. Lupea (10 Mai-utca 5), Gyár-
város: Maszallits (Badea Cartan-tör 3), Er-
zsébetváros: Roxin (Axente Sever-tér), Jó-
zsefváros: Roxin (Axente Sever-tér). —
Sibiu-Nagyszében: Wermescher (Telefon
354). — Mindkét napon: Fratelia-Ujkişoda:
Panajoth. — Freldorf-Szabadfalv: Bonomi

Egy déris jere

VOLTAIRE
Voltaire-nek, a világhírű francia író-
nak volt egy bankár barátja, aki
pénze és üzleti képességei miatt nagyra-
becsült, de nem szerette a modortalan-
ságot. Egyszer véleményét kérte tőle a
bankárról. Voltaire így felelt:
— Okos ember, de a bölcsességet nem
kandall, hanem késsel ette.

MARK TWAIN ES ELLENFELE

A híres amerikai humorista, Mark
Twain, egyszer vídiba keveredett egy
könyvtárossal. A könyvtárossal
képtelen volt az író elmés érveire vissz-
szavagolni. Félbeszakította tehát a vi-
tát, mégpedig a következő uorom'a ki-
jelentéssel:
— Különböző egy hülyével jár dispu-
tálni.
— Mint ahogyan én valószínű? ész-
revette már, — felelte Mark Twain. —
én ellenkezőleg vélekedem...

Svájc élni fog menedéknyújtási jogával

Bern. (Rador). A német távirati iroda jelentti

A szövetségi tanács augusztus 6-án tartott ülésén a külügyi tárca vezetője kimertette a tanácsal a menedékjog kérdésében az angol és északamerikai nagykövetség által ányújtott jegyzék szövegét.

A szövetségi tanács megadta a szükséges utasításokat s megállapította a válasz tartalmát.

Magától értetődik, hogy Svájc szuverenitásának fenntartása és az ország érdekében élni fog menedékjogával — fejeződik be a jelentés.

Az élő vér

Rómából jelentik: A Nápolyt ért legutóbbi légitámadás alkalmából Szent Januárius kegyhelye is megromlásra jutott.

Szent Januárius a harmadik század közepe táján született Nápolyban. Nem tudjuk, hogy a szülői is keresztények voltak-e már, sem azt, hogy jómaga csak felnőtt korban vette-e fel a keresztiséget. Tény az, hogy a harmadik század végén Januárius már Beneventumban a keresztény egyházaközöség püspöke volt. Akkoriban indult meg a Diocletianus császár elrendelte nagy keresztényüldözés, amelynek Januárius is áldozatul esett. 305 szeptember 19-én hat társával együtt vértanúhalált halt Nápoly mellett, Puteoliban. Kiömlött véret, mint akkoriban szokásos volt, feltájták a vesztőhely homokjáról és üvegcsékbe gyjtjve elhelyezték strjában holtteste mellé, amelyet a hóhértól pénzen kiváltottak.

Mikor Nagy Konstantin császár alatt a keresztény egyház megszerezte szabadságát, a nápolyiak templomot emeltek a közüliük való szent tiszteletére. A templomban minj eréklyét helyezték el Januárius püspök fejét és a véret tartalmazó üvegcséket. Akkor történt meg először a csodálatos esemény: az alvadt, száraz vér újra éledt üvegcsékben.

Hogy ettől kezdve a csodálatos jelenség hányszor ismétlődött meg, pontosan nem tudni, mert csak a szájhagyomány beszélt róla. A XIV. századtól kezdve azonban biztos történeti feljegyzések vannak a vér csodálatos újraéledéséről.

Az évszázadok előtt képmeneten elzárt üvegcséket arany ereklyetartóba helyezték. Az ereklyetartót az úgynevezett kincses kápolna oltára mögött, a középkori vasag kőfalba beépített és ezüst domborművekkel díszített hatalmas vasszekrényben őrzik. A szekrény különböző kulcsait a nápolyi érsek, a székeskáptalan, a városi tanács és a rendőrfőnökség őrzi. Az ereklyét tartalmazó vasszekrény felnyitása mindenkor csak az összes egyházi és világi kulcs tartók jelenlétében történik és 1536-tól kezdve minden felnyitásról hivatalos jegyzőkönyvet vesznek föl.

Évenje szeptember 19-én, Szent Januárius vértanúságának évfordulóján, május első vasárnapján, amely fordulója annak, amikor az ereklyét Nápolyba hozták, valamint decemher 18-án, a szent oltalmának emléknapján veszik ki az ereklyetartót a vért tartalmazó üvegcsékek. Az ereklyetartót elhelyezik az oltáron, ahol a szent koponyája is van. A tengernyi nép, amely zsufolásig tölti meg a székesegyházat, sőt az előtte levő teret is, buzgón imádkozik:

— Isten, irgalmazz! Krisztus, kegyelmezz! Szent Januárius, könyörgj érettünk!

Hosszabb-rövidebb idő múlva az oltár mellett álló főpap kijelenti:

— E fatto! Megjörtént!

És felmutatja az ereklyetartót, amelyek üvegcséjében él, piroslik, forr, buzog a vér.

Századok óta foglalkoztak már ezzel a csodával tudósok, hívők és hitetlenek,

Fiúcsiga

A németes írók

IV. **Vitkovics Mihály (1778—1829)** Kazinczy pesti triászának legülősebb tagja. Magyar és szerb népdalokaj utánoz, azaz ír. Ezek közül néhányat ország-szerzte énekelnek. Jó epigrammái és meséi vannak. Költői levelei figyelmet, sőt baráti körben lelkesedést keltenek. Kármán „Fanni”-ját szobore fordítja. „Szerb danái” a szerb népdalok fordításai magyarra. Vuk Karagich regedalgyjteménye ezidőtájt nagy feljűnést kelt Európaszerte. Ezen felbuzdulva adja közre a „Bácskai regedalek” at, a bácskai szerb népdalok magyar fordítását. Szinműirással is, több vitézi játékkal, kísérletezik, hogy a szinpadot segitse.

Ősei délszlávok, hercegovinaiak. Édesatyja Eger város görögkeleti szerb lakoské. Fiát természetesen szerbnek neveli, de a szerb ifja a magyar életbe és a magyar irodalomba kapcsolódik. Magyarra és költővé válik. Sokasem tagadja meg szerb származását és vallását, és senkinek sem jut akkor eszébe, hogy magyarságát a vér szerinti való származás alapján kétségessé tegye. Bizonyító erejű példája Székfi Gyula négy asszimiláns kategóriájának: az elsőbe tartozik. Háza az írók találkozó helye, boldog napok hajléka. T heji vagyona miatt. Kitűnően menő ügyvédi irodája van. Felesége is egyeneslelkű, nyiltszívű, vendégszertő uriaszony. Vitkovicsék otthonában vitatják meg a nyelvújítás harcait, a könyvkiadás teendőit, a fontos napi eseményeket. Kölcsey, Vörösmarty és Arany János lelki-ségének alapos ismerete szükséges ahhoz, hogy az u. n. asszimiláns az első kategóriába kerüljön. Vitkovics nem ismerheti még Arany Jánost, de benső barátja Kazinczynak, Kölcseynek és Vörösmartynak. És ismeri korának valamennyi számottevő íróját. Élete is olyan, minj költészete: „egyszerű, de rüs, rokonszenves”, sőt fölötte hasznos irodalmunk szempontjából. Mindenféle asszimiláns-kategória fölött áll. Megérdemli azt az őszinte, megilletődött gyász, amely halálakor költőinket és íróinkat, egész irodalmi életünket, sújtja.

Szentmiklóssy Alajos (1793—1849) verseny-, sőt egyenrangú társa Vitkovicsnak az epigramma- és meseírásban. Sikere mégis sokkal kisebb. Bajza Józseffel (Az epigramma teóriája) vitába kerül a „bökversek” (epigrammák) körül és Bajza győz. Dalokat is ír, műfordítással is foglalkozik. Hunyadi László-ja kezdő, de nem rossz dráma-író műve. Fabuláival, tanító meséivel csak Fáy András után jelenik meg, így az ő fabulái már nem hatnak újszerűen és nem is olyan jelesek, mint Fáy tanítóeséi. Sorsa az elkését írő: mostoha. Iskolai olvasó- és irodalomtörténeti könyvek őrzik ma is néhány sorát.

Élete is elsikkad valahogy. A gömör-megyei Királybóly való nemesember. Egri jogász korában Kazinczyhoz magasztaló verses levelet ír. A széphalmi

mester felei az ifjunak, mint kora valamennyi ifju tollforgatójának, sőt hirt ver leveleiben föléle. E miatt a pesti írók barátján fogadják. Ügyvéd, de vármegyei szolgálatba lép Borsód-, majd Nógrádban. A korabeli nemesi élet, a sok eszem-izsom és heje-huja megköti amugy sem erős szárnyait. Alig emelkedik, s máris lehuza végleg az akkori nagy magyar parlag.

Döbrentei Gábor (1785—1851) sokkal szerencsésebb, mert szorgalmas, törtető. Tuladunaj evangélikus pappiu. Sopronban és hosszabb ideig Németországban tanul. Kazinczy szerzi be neveleket Erdélybe, gróf Gyulai Ferenc özyegyenek fia mellé. Ezt a párfogást Döbrentei irodalmunk javára is fordítja. Így sikerül megindítania és négy évig fenntartania az Erdélyi Múzeum-ot (1814). Ennek a folvóiratnak szerkesztője és cikkírója. Nagyra van esztétik: tudásával, de nincs érzéke önálló ítéletekre: nem veszi észre Katona József Bánk bán-ját. Erdélyi tudós társaságot (akadémiát) szervez gróf Teleki Pál elnöklétével és a maga titkárságával, de a társaság működését nem enged meg. Pestre költözve, előkelő hivatalt szerezenek neki mágnásnértfogói, sőt megteszik később a M. Tud. Akadémia első titkárának. Öt évig tartja magát ezen az irigvelj polcon, sokkal érdemesebbek ellenében. Az akadémiai titkárságból kibukva, hivatali pályáján emelkedik. Ekkor is buzgón tevékenykedik.

Fordít németből, angolból, franciából. Ifjusági elbeszéléseket ír. (A kis Gyula könyve) Huszárdalokaj gyjtj és ad ki. Szerkeszti a „Régi magyar nyelvemlék” négy kötetét. Nyelvészetünknek jó szolgálatakat tesz. Versei gyarlók. Prózai írása csúrt-csavart, értelmetlen.

Gróf Desseuffy József (1772—1843) nagy tekintély a maga korában. Azért is, mert gróf, azért is, mert írogat. Folyóiratot ad ki, a kassai Felső-Magyarországi Minerva-t. Tíz évig él ez a folyóirat, főuri kiadója van. Védi Döbren-

teit, aki igen rosszul szerkeszti a Conversations-Lexikont és akin a hozzáértőbb írók alaposan elverik a port. Grófunk az, aki a mozdíthatatlannak hitt társadalmi rend és a felháborodott mágnások nevében megtámadja Széchenyi István grótot, a „parasztlánc”-t.

Dalai, ódái, epigrammái és költői levelei vannak. Ez utóbbiak értékesek megjelenésükkor. Sok hosszú levelet ír Kazinczynak, irodalmi kérdéseket tárgyalva bennük. A fürdői tárcát ő honosítja meg. A régi jó időknek ezt a má már elkallódott műfaját nagyon kedvelik akkoriban. Érdekes Desseuffynek az a félfogása, hogy a magyar lelki-séghez közelebb állónak tartja a francia szellemet, mint a németet. A régi rend és tekintély hive a reformok kezdetén, de álláspontját tiszta fegyverekkel védli és szolgálatot tesz irodalmunknak. Nevét megőrzi az irodalomtörténet.

Az irodalmi vezérhez való hűség mintaképe **Helmecey Mihály (1788—1852)**. Mindenben segítségére van Kazinczynak. Főltétlenül megbízható. Jelles ügyvéd. A M. Tud. Akadémia pénztárosa. Szerkesztője Széchenyi lapjának, a Jelenkor-nak. Használ is, árt is a nyelvújításnak, mert merés nyelvújító: Helmecey, ki a szokat el-metszi. Ilyen szavakat gyárt pl.: undeklat, zsbongzat, gerj, dör, hasztlan, szenségtlen. Jól fordít olaszból és németből.

A nyelvújítás merészségeiben társa **Kovácsóczy Mihály (1801—1816)**. Nevelő, ügyvéd, szerkesztő, kassai akadémiai tanár. **Szervey József** már a hírlapíró-írók közé tartozik. A szerkesztőségi robot kiszikkasztja jó képességeit. Külföldön jók Schiller-fordításai. **Töltényi Szaniszló** termékeny szonett-író. Később orvosi diplomát szerez és a bécsi orvosi egyetemnek egyik tekintélye. Latin és német nyelvi, nagyértékű tudományos munkákat ír.

Lelekes katolikus papjaink is ott állnak Kazinczy mellett. **Döme Károly** kitűnik Metastasio-fordításával. **Buczy Emil**, gyulafehérvári kanonok, egyik legműveltebb erdélyi papjainknak. Sokat várnak tőle dalai, ódái, epistolái alapján, de nem válik Virág Benedek utódjává, amit Kazinczy jóslgat. Át-ter az esztétikára. Felismeri Shakespeare nagyságát. Stílusának darabos-sága és nehézsége miatt nem hat kor-tá saira. A méltatlanul elfeledett írók egyiké **Guzmics Izidor** bakonybéli avát. Kitűnően fordít az ó-testamentumból. A nyelvújítás lelkes hive és védője. Az igaz mély humanitás hirdetője. „Pályája a legszebb szerzetesi pálya volt: odanással tanított, buzgón írogatott, s nemes életelvektől irányított kulturális fogékonyságának fényes tanu-jleit adta.” Most, száz esztendő mul-tán, tör elő Guzmics szép gondolata, amelyet benső hűvel hirdetett: a katolikusok és protestánsok vallási unió-ja.

de nem tudták megmagyarázni. Azt azonban kénytelenek voltak elismerni, hogy a megárvadt vér mindig újraéled, sőt előfordul már olyan eset is, hogy a vér már a kincses szekrényből való kivételekor forrásban volt. Ezek előtt volt a vér csodálatos újraéledésénél az olasz trónörökös is, aki előtt Nápoly egyik legismertebb természettudósa kijelentette: — Fenség, én hiszek e csodában ép a természettudományok érdekében. Mit érne a tudomány, ha 17 évszázad alatt nem volna képes megoidani olyan titkot, amelynek évenje sok ezren a tanui? Mindenki közölről tekintheti meg a a megéledő, buzgásban levő vért 1902-ben Raffaele Januario egyetemi tanár és Sperindeo természetbúvár vezetésével több tudós tanár és vegyész, katolikusok és nem katolikusok az oltár mögött elkészített; kísérleti asztalon tudományos vizsgálat alá vették az évszázadok előtt leforrasztott és ősi pecsétakkal hitelesített üvegcsé tartalját. Tüzetes vizsgálat alapján megállapították az összes jelen volt tudósok, hívők és hitet-

Rádió

AUGUSZTUS 10, KEDD
 BUCUREȘTI: 6.55 Hírek, reggeli zene, 12.45 Hírek, 13. Roman-olasz bajtársi óra, 13.50 Hírek német nyelven, 14 Hírek, 14.15 Közlemények, 14.30 Sebesültek órája, 15.30 Szórakoztató zene, 15.40 Katonák üzennek, 16.40 Hírek orosz nyelven, 17 Zenekar, 18 Olaszország órája, 19 Hírek német nyelven, 19.15 Énekszámok, 19.40 Közlemények, 19.45 Hírek, 20 Zenekar, 20.40 Előadás, 21 Szimfonikus hangverseny, 22 Hírek, sport, 22.20 Könnyű zene.
 RADIO MOLDOVA: 12 Román zene, 12.30 Déli hangverseny, 13.30 Hírek, 13.45 Ismert zeneszerzők műveiből

19.15 Zongoraszmok, 20 Előadás, 20.15 Énekszámok, 20.30 Hangverseny, 21 Hírek, 21.45 Operaáriák.
 BUDAPEST I.: 6.40 Torna, hírek, zene, 10 Hírek, 10.15 Szalonzene, 11.15 Hanglemezek, 11.40 Dívát, 12.10 Fuvózenekar, 12.40 Hírek, 14 Szalonzene, 14.30 Hírek, 15 Hanglemezek, 15.45 Gyermekdelután, 16.20 Hírek németül, románul, szlovákul, ruszinul, magyarul, 17 Versek, 17.10 Cigányzene, 17.50 Előadás, 18.10 Szórakoztató zene, 18.50 Hírek, 19 Slágerek, 19.20 Közvetítés, 19.50 Bohémélet opera lemezekről, 21.40 Hírek, 22.10 Zenekar, 22.10 Cigányzene, 23.45 Hírek.
 BUDAPEST II.: 16.15 Szórakoztató zene, 19 Előadás, 19.30 Zongora, 20 Előadás, 20.25 Cigányzene, 21 Hírek.

AUGUSZTUS 11, SZERDA
 BUCUREȘTI: 6.55 Hírek, reggeli zene, 12.45 Hírek, 13 Bajtársi óra, 13.50 Hírek német nyelven, 14 Hírek, 14.30 Sebesültek órája, 15.30 Szórakoztató zene, 15.40 Katonák üzennek, 16.40 Hírek orosz nyelven, 17 Sétahangverseny, 18 Zenekar, 18.30 Szerenádok, 19 Hírek német nyelven, 19.15 Szavalt, 19.40 Közlemények, 19.45 Hírek, 20 Kulturális élet, 20.15 Balettzene, 20.40 Előadás Iorga Nicolae-ról, 21 Németország órája, 22 Hírek, sport, 22.15 Közlemények, 22.20 Könnyű zene.
 RADIO MOLDOVA: 12 Román zenedarabok, 12.30 Hegedű zongora kísérettel, 13 Szórakoztató zene, 13.30 Hírek, 14.45 Vonósnégyes, 19 Előadás, 19.15 Lehár operettjeiből, 21.15 Szini

előadás.
 BUDAPEST I.: 6.40 Torna, hírek, zene, 10 Hírek, 10.15 Zenekari művek, 11.15 Zongora, 11.40 Elbeszélés, 12.10 Zenekar, 12.40 Hírek, 14 Hanglemezek, 14.30 Hírek, 15 Zenekar, 15.30 Előadás Bulgáriáról, 16.20 Hírek németül, románul, szlovákul, ruszinul, magyarul, 17 Táncklemezek, 17.35 Műteremtőgató, 17.45 Slágerdalok, 18 Vegyes műsor, 18.50 Hírek, 19 Hanglemezek, 20 Zengő századok, 22.45 Cigányzene, 21.40 Hírek, 22 Hangképek a futballsportról, 22.20 Tánckonzert, 23 Csajkovszkij-zene, 23.45 Hírek.
 BUDAPEST II.: 16.15 Klasszikus zene, 19 Előadás, 19.25 Zongora, 19.45 Hírek, 14.45 Vonósnégyes, 19 Előadás, 20.05 Zenekar, 21 Hírek

Apróhirdetések

CSINOSAN butorozott, különbejárta szoba ártározónak, vagy esetleg lakrésznek (garconlakásnak) azonnalra kiadó. Cím a timisoarai kiadóban. (6131)

SÜRGŐSEN eladó kombinált, piros lakk nálószoza, dupla rekamevel, 55.000 lejért; és reveset használt, barna, rips kerevet (diván). Megtekinthető k. u. 4-ig. Timisoara, III., Carol-körút 7. II. em. 9. (6125)

SÜRGŐSEN keresek jó állapotban levő ikerakül diván-áttétét. Timisoara, III., Carol-körút 7. II. em. 9. Délután 4-ig vagyok otthon. (6126)

Keresnek azonnali vagy október 1-ri beépésre megbízható, szorgalmas, katonai szolgálat alól mentes

uradalmi intézőt.

Állandó alkalmazásra, Ilfov megyében levő, nagy kertgazdasággal rendelkező uradalomba. Előnyben mediási vagy bányászati gazdasági iskolát végzett gazdatisztek. Kellő fizetés, jó lakás. Jelentkezések Serghiescu-nál, București, Roma-utca 47. Távbeszélő: 2 93 55.

ANTIK butort, szalont, régi, finom porcelánt, velencei tükröt és csillárt, miniatűröket, ezüstöt és divatos asztali készletet, magas napi áron vesz „Interior”, Timisoara, Regele Ferdinand-körút 8. Az udvarban. (6124)

KIFUTÓFIUT, jó házból valót keres „Fin- Art”. Timisoara, Regele Mihai-körút 4. (6080)

SPORTKOCSI, korszerű, valamint világes, redőnyös gyermekocsi fehér gumikkal felszerelt, majdnem új, olcsón eladó. Timisoara, IV., Fröbl-u. 36 II. em. 25. (4265)

SZÉP, keleti kisebb összekötő perzsa szőnyeg eladó. Megtekinthető 9-10-ig. Timisoara, I., Eugen de Savoya-u. 13, 11. ajtó. (6034)

VASHAJLITOKAT és ácsokat felfogadnak. Cím: Richter építőcég, Ferdinand, Jud. Severin. (6111)

MINDENEST keresnek Timisoarához közfelfkővó faluba, egyedülálló személy gazdaságába. Érdeklődni: Timisoara III., Ion Vasii-u. 36, villamosmegálló a Crucii-térnél. (6115)

IRODAKISASSZONYT keres azonnalra iparvállalat, Ajánlatokat „Neylvadás” jelígre a timisoarai kiadóba kérnek. (6113)

SÜRGŐSEN eladó 6-német hálószoza, matracal, kalotaszegi függöny, ágyszerítő s egyéb butorok. Megtekinthető 1-4 között. Timisoara I., Take Ionescu-körút 24, 4. ajtó. (6114)

MINDENEST, jól főzni tudót, azonnal felfogadunk. Cím: Iancu szabó-üzlete Timisoara I., Városháza épülete. (6112)

SEGÉDMUNKÁST és kifutófiut felfogadnak a Keller-nyomdába, Timisoara, Libertatii-tér 4. (6110)

SZÉP hentesüzlet, két márvány-elárusító-asztal (pult), egy 3-ajtós jégsekrény eladó. Cím: Török, Timisoara II., Dobocanilor-u. 19. (6088)

Timisoarai keresvარი **CORSO-MOZI** előadások 3, 5, 7, 9-kor TELEFON: 38-95
 Itt még a torbában, meg kísértel az órán. Este a kertben.
Magaviselethől elégtelen
 Ilyen pompásan még nem szórakozt Uj ONC

SZÉP, nagy, üres szoba, fürdőszoba-használattal, kiadó. Timisoara II., Petre Tegl-eu. 1, II. em. 9. (6109)

6-SZEMÉLYES, teljes alpakka evőeszköz-készlet eladó, Megtekinthető este 7-9 között. Timisoara II., Eroilor dela Tisa-körút 63, I. em., 5. ajtó. (6108)

ASZTALOSOK figyelmébe, Vállalunk mindenféle asztalosmunkát gépi kidolgozásra, előnyös áron. Timisoara III., Axente Sever-tér 2. (6107)

VARRÓGÉPEK alkalmi vétele, eladása és szakszerű javítása. Timisoara IV., Külti-tér, a Linoleum-üzlet házában levő udvarban. (6106)

50-60 DARAB üres láda eladó. Timisoara, Arena gumi-ipar, Traian-híddal szemben. (6104)

1-SZOBÁS lakást keres egyedülálló, rendszeres, pontos fizető. Cím a timisoarai kiadóban. (6103)

REKAMIEK, kombinált szobák, nálószo-bák íróasztalok, jutányos áron eladók üzlet megszűntetése miatt. Timisoara III., Popa Anca-u. 4. A Crucii-térnél, Ungor osztalos. (6102)

VIZVEZETÉKI szerelőt azonnal felfogad Dobosán Péter, Timisoara III., Ronulus-u. 54. (6101)

KOMOLY és megbízható házvezetőnőt jó fizetéssel felfogadnak. Ugyanott szoba-leányt is keresnek. Timisoara I., Diaconovici Loga-körút 34. (6100)

ZONGORA, rövid, keresztthuros, bécsi gyártmány, kifogástalan állapotú, sürgősen eladó. Timisoara I., Milano-u. 3, 2. ajtó. (6099)

FŐZNI TUDÓ mindenest azonnali beépítésre keresünk. Timisoara, Petru Maior-tér 2, Csermák, gyógyszerész. (6098)

ELADÓ két bőrd. Timisoara III., Motilor-u. 4, 6. ajtó. (6096)

KORSZERU, 4-lámpás, szuper, elemes rádió olcsón eladó. Timisoara, Fratelia. II. utca 16. (6095)

ELADÓ nagyon szép krémszínű gyermekocsi. Timisoara IV., Clemenceau-körút 1. (6092)

GYÖNYÖRÜ, mély, redőnyös gyermekocsi eladó. Timisoara II., Fındulu-u. 7, Munkás-telep. (6093)

MINDENES szakácsnőt azonnal felfogadnak. Cím: Crișan, Treboniu Laurean-u. 17. (6094)

HIRDETÉSEKET a Monitorul Oficial és az összes bucuresti lapok részére felvesszünk. Bucuresti megbízottainkkal elintéztetünk mindennap megbízásokat. Orient-Boy, Timisoara. (6073)

IDŐSEBB keresztény házaspár keres uri családnál, teljes ellátással, rendszeresen berendezett, tiszta, férgtelen szobát fürdőszoba-használattal. Ajánlatokat a havi bért megjelölésével „Gyárvaros kizárva” jelígre a timisoarai kiadóhivatalba kérnek. (6066)

GYALPUPAPLAN, pokróc és kerevet olcsón eladó. Timisoara, Tudor Vladimirescu-sor 28. (6089)

KEREVET, kifogástalan állapotú, egy gyermekágy és princess-fűző eladó. Timisoara III., Porumbescu-u. 41. (6087)

MEGBIZHATÓ kifizetőfiut vagy leányt keresünk. Cím: Déli Hirlap szerkesztősége, Timisoara, I., Bratianu-tér 3.

TEHETSÉGES rajzoló leányokat keresek és jómegjelenésű leányt szalonok látogatására. Jelentkezés 8-11-ig. Timisoara, Treboniu Laurean-u. 5/I. (6028)

KERESEK szeptember 1-re idősebb, egyedülálló gyermekkisasszonyt. Jelentkezés d. e. 8-10-ig, d. u. 4-7-ig. Timisoara I., Lonovici-u. 5, II. em., 9. (6029)

HÁZI LIBAZSIR, nagyobb mennyiség, olcsón eladó. Timisoara, Ion Ghica-u. 4, II. em., 5. (6086)

1/2-es GYERMEKKERÉKPÁR, 2x3 méteres gyapjuszőnyeg, sárga kombinált szekrény, asztal, 4 székekkel gyermek részére való íróasztal, kis karosszékkel eladó. Timisoara, Ion Ghica-u. 4, II. em., 5. (6085)

UTCAI és udvari szoba, mellékhelyiség nélkül, irodának is alkalmas, közeli a IV. kerületi római katolikus templomhoz, azonnal kiadó. Ajánlatokat „Vilamos megállóhely” jelígre a timisoarai kiadóba kérnek. (6084)

ELADÓ jó állapotban levő használt kerevet és két darab jó gyalupad, Timisoara II., Dorobantilor-u. 1. (6083)

TORNACIPÓ, gumitalpu, 956 lejért kapható Teodor Deac-nál, Timisoara II., Traian-tér. (6082)

JOBB HÁZASPÁRT, esetleg nyugdíjast felfogad házmeesternek Dogariuné. Timisoara I., Carmen Sylva-körút 34. (6081)

SZORGALMAS mindenest szobaleányt jó fizetéssel azonnal felfogadnak. Timisoara IV., Mircea Voda-u. 3. (6079)

TÉGLAGYARI ispánt (préforma-rakót) keresek a munkaidőnyre. Timisoara IV., Berthelot-körút 10, II. em., 5. (6076)

LÁBAST 10-20 litereset keresek. Timisoara IV., Berthelot-körút 10, II. em., 5. Távbeszélő 42-24. (6077)

KÉZIKOCSIT, kétkerekűt, keresek. Timisoara IV., Berthelot-körút 10, II. em., 5. Távbeszélő 42-24. (6078)

GYERMEKKOCSI, mély, vajszerű, jó állapotban levő, eladó. Timisoara II., Moise Nicoara-u. 18. (6075)

CUKRÁSZSEGÉDET, önálló munkást, jó fizetéssel felfogadnak. Machat cukrászdája, Timisoara I., Eminescu-u. 5. (6069)

FÜRDŐKÁD, valódi cink-pléhből készült, hosszú, kifogástalan állapotú eladó. Timisoara II., Petre Tegl-eu. 1, a házmeester-nél. (6074)

VARRÓLEÁNYOKAT, teljesen önállókat, azonnal felfogadunk Redlinger-szalomba. Timisoara I., Luther-tér 1, II. em. (6025)

TELJESEN különbejárta, butorozott szobát keresek. Ajánlatokat a timisoarai kiadóba „Tiszta” jelígre kérek. (6072)

SZALAGSZÖVŐNÖKET felfogadnak. Cím: Fil-Art, Timisoara II., Deva-u. 20. (6071)

FIATAL kovácssegédet állandó munkára alkalmaz Sterz Miklós kovácsmester, Jimbolia. (6070)

JÓL FŐZŐ mindenest szakácsnőt augusztus 15-re keresek. Jelentkezésk. Cristal-üveg-üzletben, Timisoara I., Bratianu-tér 3. (6105)

KÉT régi művi szekrény valamint összehajtható, sodronyos vaságy matracal eladó. Székely, Timisoara, A. Cosma-u. 3, I. em., 8. (6068)

POLOSKA, moly- és patkányirtást szavatolással vállalt Tályai. Cím: Timisoara, Eroilor dela Tisa-körút 95, 11. ajtó vagy I., Eugen de Savoya-utca-ban a házmeester-nél, távbeszélő 25-56, Acorn-bey. (6065)

Helybeli iparvállalat keres fiatal napszámosokat és lakatosokat Cím a timisoarai kiadóban.

LAKÁSNAK is átalakítható raktárhelyiség kiadó. Timisoara II., Mareșal Joffre-u. 2, a portánál. (6064)

SPORTKOCSI, jó állapotban levő, eladó. Timisoara II., Dacilor-u. 1, 50. ajtó. (5925)

LÉCEKET, deszkát, pallót, használtat, vesznek. Timisoara, távbeszélő 42-24, Bura. (5945)

IDŐSEBB, főzni tudó tejárónót kis családhoz délelőttre keresek. Érdeklődni 3-5-ig. Timisoara II., E. Teodoriu-u. 13, 10. ajtó. (5940)

AZONNALI beépítésre keresünk két női munkaesőt. Cím: „Mercantii”, Timisoara II., Traian-tér 2. (5996)

Liba-, pulyka- és tyúk-szállókát keres Bucuresti részére Mattanovich Pál nagykereskedő. Fozal hétfőn és kedden, Timisoara, Ho el Doje (átlomás mellett).

ELADÓ 3-ajtós szekrény, ebédleáztal, üvegszekrény, 41-es duplatalpu boxcipő, Mayers-féle lexikon, 25 kg-os tizedesmérleg. Timisoara IV., Bratianu-u. 14, 4. ajtó. (6027)

KERESEK elárusítót és elárusítónőt: fűszer- és csmege-szakmában. Cím: Timisoara I., Sft. Ion-u. 1, Grozavescu és Doble. (6091)

KERTES HÁZBAN kiadó butorozott szoba fürdőszoba-használattal. Timisoara I., Cernauti-utca 18. (5982)

JÓHÁZBÓL való fiut írógép műszerész-tanoncnak vagy kifutófiut felfogadunk. Cím: Aurel Ardelean, volt Mateor-cég, Timisoara, Eminescu-u. 3. (6053)

GYERMEKKOCSI, sötétkék, mély (1025). Timisoara II., Brezelmayer-u. 34. (6097)